

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; Amerika letno 1 dolar. — Račun pošte branilca, poštnice v Ljubljani, št. 10.711.

Kmet in njegova postranska opravila

Slovenskemu kmetu ni bilo nikdar preveč z rožicami poslano. Pri nas je razmerno prav malo tako velikih kmetij, ki bi mogle v redu preživljati srednje družine in pri tem še prihraniti kaj malega za slabe čase. Naš mali kmet, polgruntar, četrtgruntar ali kočar se mora, če hoče preživljati družino in pripraviti otroke do kruha, oprijeti poleg kmetijstva še kakega drugega posla, zlasti obrti. Nekateri take obrti opravljajo v gotovem letnem času, zlasti pozimi. So pa tudi obrti, ki jih opravlja vse leto, kakor mlinarsko in žagarsko obrt.

To je vse prav. To so dela, ki kmeta ne zapeljujejo k zapravljanju in k zanemarjanju pravega kmetijskega poklica. Na drugi strani pa so opravila, ki so kmetu navadno samo v škodo in pogubo. Predvsem velja to za **barantanje in prekupčevanje z živino**. Tega posla se rad oprime marsikateri kmet, da bi si izboljšal svoj položaj, a zgodi se pri večini prekupčevalcev, da pridejo namesto do bogastva le na beraško palico ali pa se vsaj zelo zadolže.

Kmet prekupčevalec se vedno bolj odteguje svojemu pravemu kmetijskemu delu. Hodi od kraja do kraja in kupuje živino, katero goni od sejma do sejma ali pa jo doma prodaja. Pri taki hoji se ustavi zdaj v tej, zdaj v oni gostilni. Po prodanem blagu mora biti seveda še likof. S tem se počasi navaža na pijačo. Doma pa čaka delo in začne počasi propadati.

Zgodi se, da ta ali oni pri tem res nekaj zasluži, a to so le silno redka naključja. Pomisliti je treba, da taki prekupčevalci kupčujejo kar

brez vsakega pravega preudarka, brez zapisovanja in resnega preračunavanja. Gotovo tu in tam kaj pridobi na ceni, a ne pomisli na stroške na poti in na izgubo časa pri delu na svojem domu.

Prav tako je prišel že marsikateri prej dober kmet ob svoje imetje, ko se je vtaknil v **lesno kupčijo**. Videl je pravega, prebrisanega lesnega trgovca, ki je z lesno kupčijo prišel do premoženja, pa si misli: zakaj bi pa tudi jaz ne poskusil! Pa začne kupovati les in ga prodajati. Morda ga nekajkrat proda prav dobro, a prebrisani kupci ga kmalu spoznajo in ga tretjič temeljito opeharijo in neredko spravijo na boben.

Še en obrt je, ki je sicer kaj vabljev, a za kmeta najmanj priporočljiv, to je **gostilniški obrt**. Prvič je treba za ta obrt velike spretnosti v presojanju ljudi, ki zahajajo v gostilno, drugič pa sposobnosti za postrežbo gostov in za občevanje z njimi. Navadno pa kmet spričo svojega trdega kmetijskega dela teh sposobnosti nima. Pri gostilniškem obrtu je tudi največ prilike podane, da se človek privadi pijančevanju. Tega obrta se oprimejo oni, ki se nekako čutijo poklicane za ta posel se ne pečajo s kmetijstvom.

Že pogovor pravi: **Dvema gospodoma ne moreš naenkrat služiti!** Če kje, velja ta pogovor še posebno za kmeta. **Ne bodo rešile kmeta iz težavnega položaja razne barantije, ampak njegova in njegove družine pridnost, pametno napredno gospodarstvo in ljubezen do grude, ki ga izpodbuja v dobrih in slabih časih do marljivega dela.** Naposled pa je čez vse potrebna varčnost, brez katere ni blagostanja.

Naš največji javni sadovnjak zanemarjen

Nedavno smo čitali v «Jutru» prav hvale vredno opozorilo na važnost boja proti sadnim škodljivcem. «Kaj koristi, če vnet sadjar očisti svoje drevje in zatira škodljivce, če pa njegov sosed ostane brezbrizen in goji na svojem drevju najraznovrstnejši škodljivi mrčes!» se vprašuje strokovnjak.

Upravičena je obtožba nemarnih sadjarjev. Imamo pa v naši banovini javen sadovnjak s približno 20.000 sadnimi drevesi, ki je zadnja leta pravi pastorek med drugimi vrstniki. Mislimo na nasade sadnega drevja ob državni cesti, ki se vlečejo od bivše kranjske meje do avstrijske pri Špilju preko vsega ozemlja bivše slovenske Štajerske v dolžini 115 km. Pred dobrimi sto leti je zasadil preko vse Štajerske nadvojvoda Janez za tako zvano cesarsko cesto sadno drevje, ki naj dá utrujenemu popotniku senčo in lačnemu sad. Oskrbo tega ogromnega sadovnjaka so imeli vsa leta državni cestarji, ki so bili prej le nekaki nadzorniki. Cestno delo so opravljali za to najeti cestni delavci, cestarji sami so pa imeli dovolj časa za oskrbo sadnega drevja. Vsak prosilec za cestarsko službo je moral dokazati, da zna oskrbovati sadje.

Mirno trdimo, da je bilo baš to obcestno drevje edina šola za naše prednike in temelj danes tako razsežnega štajerskega sadjarstva. Tu se je vsa dežela učila pravega kopanja jam, sajenja, čiščenja in obrezovanja drevja. Ker je

dalo povprečnih 1000 dreves cestarju tudi izven službenega časa dosti opravila, je bil nadvojvoda Janez določil, da pripade sadje, ki ostane popotnikom, cestarju v nagrado za njegov trud. Cestarji so si postavili prve stiskalnice in so bili tako tudi učitelji za hranjenje in uporabo sadja. Pozneje je pričelo cestno nadzorno oblastvo prodajati obcestni sadni pridelek na javnih dražbah in je ostalo le nekaj dreves cestarju kot nagrada za oskrbo. Na mestu odmrlih dreves so se prej vedno zasajala nova drevesca in se je skrbelo za nego nasadov. Med vojno pa se je pričelo drevje zanemarjati, po vojni je propadanje cestnih nasadov še napredovalo, a zadnji čas se sploh ne zasaja več sadno drevje. Vzrok temu je nemara v tem, ker nobena druga državna cesta v naši državi nima takih nasadov in se zato tudi nihče ne briga za to posebnost trojanske ceste.

Danes je stanje teh obcestnih nasadov obupno in je ta sadovnjak le 115 km dolgo leglo najraznovrstnejših sadnih škodljivcev in boleznih. Tisoči drevesnih invalidov, polnih rakovin in lišajev, stoje ob cesti. Kako pa naj skrbi cestar še za drevje, če so mu pri vedno rastočem prometu podaljšali progno in do skrajnosti skrčili pomožne delavce? Kdo bi mu dal odškodnino za njegovo delo, da ne govorimo o orodju in sredstvih za zatiranje škodljivcev in boleznih na obcestnem drevju? Nihče se ne briga, ko oklatijo izdražitelji na jesen drevje s težkimi rantami in tako uničijo

polno nastavkov za sadje, saj ležijo odbite mladice po klatenju kakor po hudi toči nastlane pod drevjem.

Kaj koristi, če vnet sadjar očisti drevesa in zatira škodljivce, če pa je naš največji javni sadovnjak kakor gmajna, ki kuži vse naše štajerske sadovnjake v območju trojanske ceste. Na tujski promet se spravljamo in konference si belijo glave zaradi pospeševanja tujkega prometa. Mari mislite, da je naša zanemarjena, 115 km dolga sadna aleja reklama za naše sadje in za lepote naše pokrajine. Naš rojak, ki ima v južni Kaliforniji ogromne sadovnjake, se je vozil lani po 40 letih ob obisku stare domovine po trojanski cesti in dejal: «Razjokal bi se človek, ko vidi, kako propadajo za cesto milijoni!»

Da bi kdo gnožil temu sadnemu drevju, sploh ni govora. «Pa vendar tu in tam bogato rodi obcestno drevje», bo kdo pripomnil. Resnica! Toda ves gnoj, ki je zredil ta blagoslov, je vzet kmetu mejašu, ker v trdi cesti ni hrane za drevo. Zato tudi vidimo, da obcestno drevje kolikor toliko uspeva le tam, kjer so njive vzdolž ceste; kjer so pa njive s konci proti cesti, drevje počasi ostari in shira, ker nima dovolj hrane. Korenine gredo čez 10 metrov v njivo in oslabijo v svojem območju ves pridelek, da je kakor poparjen. Kmetje pravijo, da je vzela pridelek drevesna sparica.

Kako pa bi odpomogli vsemu temu zlu? Pri današnjem stanju pač nihče ne misli na to, da bi mogel vršiti cestar delo sadjarja v obcestnih nasadih. Da bi se uredili ti nasadi, bi bilo treba poleg delovnih moči tudi mnogo denarja za mlado drevje in obrambna sredstva. Denarja menda ne bo lahko dobiti, dasi vsako nadaljnje zanemarjanje 20.000 sadnih dreves pomeni vedno večjo opasnost in škodo za vso našo sadjerejo.

«Če ni javnega denarja za ureditev te pereče zadeve, je edini izhod, da se sploh vse poseka», bi prišel kdo do končnega zaključka. Vendar pa nikakor ni treba iti do te skrajnosti, ker imamo cenen in občekoristen način rešitve vprašanja obcestnih nasadov. Po našem mnenju bi bilo najbolje, da se odda obcestno drevje kmetom mejašem v oskrbo in korist proti primerni najemnini, ki jo bo vsak rad odrinil. Tako ne bi bila država oškodovana na prejemkih od drevja, a mejaši bi imeli za vso škodo vsaj nekaj dohodkov. Vsa pokrajina ob cesti bi prišla tako do neke vrste razsežnega združnega javnega sadovnjaka, ki bi bil v ponos in čast našemu sadjarstvu in prijeten očem tujca, ki bi se vozil po veliki cesti.

Načrt gostilniške pivovarne v Laškem tik pred uresnitvenjem

O stanju akcije za gostilniško pivovarno v Laškem smo prejeli naslednje poročilo:

Priprave za ustanovitev so končane. Predpisovanje je imelo popoln uspeh. Te dni izidejo razglasi o rednem podpisovanju, ki naj prinese še ostanek potrebne delniške glavnice. Predkoncesija je podeljena; prošenja za izvirno koncesijo bo te dni rešena pri ministrstvu v Beogradu; pravila so v tisku; stavbišče je kupljeno; ustanovni občni zbor pa se bo vršil v teku meseca aprila.

- 11. marca: Vitanje, Račna, Žiri, Slovenska Bistrica (samo za živino), Gradac.
- 12. marca: Št. Jurij ob južni železnici, Turjak, Dernovo, Vesela gora (Št. Rupert), Kotredež, Rakitna, Dolenci Logatec, Radovljica.
- 13. marca: Loka pri Laškem.
- 14. marca: Celje, Črenšovci (samo za živino), Slovenjgradec.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutih:
1 dolar za 56'30 do 56'50 Din;
v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 799'33 do 802'33 Din;
100 nemških mark za 1351'75 do 1354'75 Din;
100 madžarskih pengov za 991'11 do 994'11 Din;
100 italijanskih lir za 297'23 do 299'23 Din;
1 dolar za 56'72 do 56'92 Din;
100 francoskih frankov za 222'07 do 224'07 Din;
100 češkoslovaških kron za 168'34 do 169'14 Din.
Vojna škoda se je trgovala po 418 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 87 Din.

Tedenski tržni pregled

ŽITO. Cene žitu čvrste. Na ljubljanski blagovni borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenico, baško, po 205 do 212'50 Din, turščico, baško, umetno sušeno, po 142'50 do 145 Din, moko «0», banatsko, po 340 do 345 Din.

ŽIVINA. Matijev sejem na Laškem je bil prav živahen. Od prodane živine sta bila poslana dva vagona v Italijo in en vagon v Ljubljano. Cene so bile razmeroma nizke in so dosegli pitani voli najvišjo ceno Din 8'50 za kilogram žive teže. En par 1500 kg težkih volov je bil prodan po Din 7'50. Cene za telice so se gibale med 6 in 7 Din, za krave pa med 5 do 6 Din za kilogram žive teže.

VINO. Na vojvodinskem vinskem trgu je vladalo veliko kupčijsko mrtvilo. Pred dnevi pa je prišlo zopet do življenja. Cene, ki so zadnje tedne popuščale, so se ponovno dvignile. Češkoslovaški in avstrijski trgovci so se pojavili na

sestvo prodati in le hišo obdržati. Stara kuharica Tina je imela dosmrtno stanovanje. Oskrbovala je hišo. Ferjan in Aleš sta se že naslednji dan vračala v Zaseko. Čiček je zamišljeno sedel poleg svojega znanca. Zdaj, v naravi, ko je bil zopet sredi polja, ga je šele objela prava žalost. Misli je na očeta, katerega je šele zdaj do dobra spoznal. Spomnil se je, kako je skušal stari pred smrtjo poravnati krivice, ki jih je zakrivil s svojim oduševanjem. Mnogo denarja so na dan pogreba razdelili siromakom. Medičar je pač moral umreti kakor vsak človek, vse bogastvo ga ni rešilo objema smrti.

Ko sta dospela v vas, je že vse spalo. Izpregla sta na Ferjanovem. Aleš je odšel s svojim skrbnikom spat v njegovo sobo, mirno in samozavestno, kakor bi se to po sebi razumelo, dočim bi si pred tednom komaj upal prestopiti prag Ferjanove sobe.

Moč ljubezni.

Vanda je bežala pred svojo ljubeznijo. Vlak je brzel po ravnini. Urneje še so bile njene misli, ki so se vračale v Kresje k dragemu, ki ga je ljubila in se ga ogibala, prepričana, da on ne čuti zanjo.

Kamor je pogledala, se je širilo samo žitno polje. V daljavi je tonil gozd, mračen in tih kakor plašna misel, ki je kljuvala v njeni duši.

Vanda je videla povsod samo njega. Gledala ga je sredi žita, kakor tedaj, ko ga je prvič srečala, vračajočega se iz ruske stepe. Spet je vstajal prav tak pred njo. Zdaj je spoznala, da ga je vzljubila že prvi hip, ko ga je zagledala. Sele zdaj je vedela, kaj je ljubezen.

Vlak je bežal dalje. Ko se je oddaljeval, je čutila, da vlak sicer hiti od Kresja, a ona se vedno bolj bliža njemu, ki ga nosi v svoji duši.

KAJ PRAVIJO ŠTEVILKE:

700.000 ZAVITKOV ELIDA SHAMPOO PRODANIH V ZADNJEM LETU!

DOKAZ NJEGOVE PRI- LJUBLJENOSTI!

700.000 zavitkov
Elida Shampoo
med 13 milijoni
prebivalcev Ju-
goslavije! Vsak
20. prebivalec
uporablja torej
Elida Shampoo.

*Za negovanje
las*

ELIDA SHAMPOO

Vse, kar je videla, ji je govorilo o njem. Valujoče žito je šepetalo iz poljane bežno, vendar slišno njegovo ime. Kolesje vlaka ga je hrumeče ponavljalo.

Ko je dospela na Ravno, se je takoj oglasila pri upravniku, ki jo je ljubeznivo sprejel. Povabil jo je, naj nastopi svojo službo šele prihodnji dan.

Ona si je takoj preskrbela stanovanje in hrano. Nič ni čakala, že popoldne je hitela v službo.

Beloglavi upravnik je zmajal z glavo. Ona je pa bleda in izmučena sedla za pisalno mizo in pričela delati.

Delala je, hotela je pozabiti. Tudi zdaj, čeprav je mirno sedela za mizo, je bežala pred svojo ljubeznijo. Bežala je pred njo in se v srcu borila, da bi jo premagala.

V njeni notranjosti je kričala bolečina. Čula jo je, čeprav si je zatrjevala, da je ne čuje. Morala jo je poslušati. Ni si mogla pomagati. Samo delati, delati, je odmevalo v njej in skušalo prepiti vse drugo.

Proti večeru je bila silno trudna. Ko je zapuščala urad, se je kar opotekala.

«Gospodična, vi niste zdravi! Bojim se za vas!» jo je opozoril dobrodušni upravnik, ko je v mraku odhajala. «Zdrava sem, samo nekoliko trudna», je komaj slišno odgovorila.

Ko je dospela v svojo sobico, je kar padla na posteljo. Tako je počivala nekaj ur.

Sredi noči se je vzdramila. Prebudil jo je veter, ki se je zaletaval v njeno odprto okno. Skočila je kvišku, da bi ga zaprla.

Ko je prišla k oknu, je rehote obstala.

Pod hišo je šumela mogočna reka. Valovi so se penili. Dvigali so se in se skušali prešumeti med seboj.

Nad reko je visela zlata luna in mirno zrla v valove. Zamaknila se je vanje, ki so se pod njo kodrali, vstajali in kipeli v mogočen blesteči prestol.

Vanda ga je videla. Zaprla je oči. Čuvstvala je, da je vstal prestol visoko do njenega okna. Ko je plašno pogledala kdo sedi na njem, je vztrepetala. Spoznala je Filipa. Velik, mogočen in resen je sedel tamkaj in jo gledal. Njegove globoke oči so sijale iz temine.

Ko se je zazrla v njegov pogled, je vedela, da to ni bil pogled človeka, ki živi vsakdanje življenje. Nekaj drugega je videla. V teh očeh je bila skrita ljubezen, globoka, živa in resnična, ki sega v mračne prepade duše.

Njegov pogled je vedno globlje in globlje prodiral v njegovo dušo.

Prestrašila se je, se stresla in predramila. Mrazilo jo je. Stekla se je, zlezla v posteljo in se pokrila čez glavo.

Tedaj ga je videla, kako je vstal s svojega prestola. Njegova velika senca se je nagnila čez okno. Že je stopil v njeno sobo.

Drgetala je po vsem telesu. Zvita v klopčič je nemirno prisluškovala.

On se je pa vsedel poleg nje in ji šepetal:

«Ali nisi spoznala mojega prestola? To ni prestol iz sinjih valov, ne iz jasne mesečine, vse drugačen prestol je. Prestol iz krvi, ki struji po tvojih žilah v tvoje srce, kjer vse kipi in vre in kopri po ljubezni. Da, to je prestol tvoje srca! Vanj si me zaprla, zato me povsod vidiš!»

Vanda je odkimala. Tajila je.

«Ne! Nočem te! Ne smem te ljubiti! Ti ne poznaš ljubezni, vem, da je ne poznaš! Norčeval bi se iz mojega čuvstva in iz mene!»

(Dalje prihodnjič.)

se obisk knjižnice dvignil, bi se prirejali ob nedeljah skupni čitalniški sestanki s podrobno razlago prečitane snovi. Taki čitalni krožki so se že marsikje dobro obnesli. Poskusimo z njimi tudi pri nas! — Imenovano društvo bo priredilo na velikonočni ponedeljek javno predstavo z igro, s petjem in šaljivimi nastopi v šoli ob nizki vstopnini, da bo omogočen številni obisk. — Obenem se pripravlja tudi ustanovitev kmetijske nadaljevalne šole, ki bi pričela delovati v jeseni. Upati je, da se bo odrasla mladina z veseljem priglasila v to šolo in si v njej poglobila in razširila strokovno praktično izobrazbo za vsakdanje življenje. — Dne 8. t. m. bo v šoli drugi roditeljski sestanek s poučnim predavanjem, in sicer po rani maši. Udeležba na prvem sestanku je bila prav častna in številna. Tudi od drugega sestanka naj nihče ne izostane. Dobro došel vsak in vsi!

SV. MIKLAVŽ PRI ORMOŽU. (Smrt na kosa.) Dne 19. februarja je umrl posestnik Vincenc Kerenčič v Kajzarju, ki je bil znan kot vzoren in skrben gospodar. Pokojnik je bil miren in dober oče svojih otrok, ki jih je moral sedaj zapustiti. Prebolel je mnogo gospodarskih nesreč. Pred leti mu je silen vihar napravil škodo na njegovem posloplju, kmalu nato pa mu je zlobna roka zanetila požar, da so mu pogoreli hlevi. Njegove pridne roke so s pomočjo druge žene postavile nove hleve. Steherno paro, ki jo je prigrispodaril, je vtaknil v stavbo, da ne bi bil preveč zadolžen. Niti potrebne obleke si ni mogel kupiti, da bi ob nedeljah mogel v cerkev. Zato bi mu zdaj ob smrti skoro ne bili zvonili. Še dobro se spominjamo tistih časov, ko nam je nesrečna vojna pobrala zvonove. Vsi farani so bili za to, da so se hitro po vojni nabavili novi zvonovi. Lahko rečemo, da daleč naokoli nimajo fare takih zvonov, ki bi tako lepo peli. Ob času nabave zvonov je moral tudi naš pokojnik Kerenčič Vinko šteti lepe dinarje v pomoč za naše krasne zvonove, zato bi mu pa sedaj iz hvaležnosti skoro niti zvoniti ne pustili. Kakor čujemo, je moral zaradi zvonjenja posredovati sam gospod škof iz Maribora. Pokojnemu Kerenčiču naj bo lahka domača gruda!

KRIZEVCI PRI LJUTOMERU. Tukajšnje gasilno društvo si je nabavilo avtomobilsko motorno brizgalno, ki je pretekli teden dospela. Brizgalna ima štiricilindrski motor, ki daje na minuto 1000 litrov vode, s čimer bo uspešno gašenje zajamčeno. Avto sam pa ima 60 konjskih sil in je urejen za prevoz 14 gasilcev in priklopne motorne brizgalne na kraj požara. Obenem bo uporaben za prevoz onesrečencev ali drugih bolnikov, potrebnih nujne zdravniške oskrbe v bolnicah. Blagoslovitve nove brizgalne se bo nad vse slovesno vršila v nedeljo 17. maja, za kar se članstvo pripravlja z veliko vnemo. Ta avtomobilska motorna brizgalna je prva v naši gasilni župi, zato bo dan blagoslovitve gotovo največji praznik gasilcev vse Priekije.

BUČEČOVCI. Te dni so nas zadele tri nesreče. Dne 27. februarja se je onesrečil čevljarški mojster g. Rudolf Kolbe, ki se je peljal s kobilo iz Ljutomera in se je z vozom prevrnil. Pri padcu si je zlomil levo roko in nogo. Ponesrečenca so prepeljali v murskosobosko bolnico. Istega dne se je onesrečil g. Jožef Topolnik. Peljal se je s kolesom iz Haložanovega brega in po nesreči padel s kolesa. Pri padcu si je odgriznil košček jezika. — Dne 28. februarja je nastal požar pri posestniku Martinu Šafariču in uničil celo poslopje. Kako je ogenj nastal, še ni ugotovljeno.

ZETALE. V «Domovini» smo čitali članek o zatiranju sadnih škodljivcev. Pri nas posebno čutimo, da bi bilo to zatiranje zelo važno, a vprašanje je težavno, kako naj bi se uvedlo obvezno zatiranje. Pri nas so ljudje vse premalo vneti za napredno kmetijstvo. Tukajšnja podružnica Kmetijske družbe je že drugič umrla zaradi nezanimanja članov. Skupno bi si lahko nabavili škropilnico, ki bi jo lahko uporabljali vsi člani. Posameznik si v današnjih kmetijskih težavah sam ne more nabaviti tako dragega orodja. Pisci

teh vrst je bila kot vzornemu sadjarju obljubljena že od oblastnega odbora v Mariboru taka škropilnica, ki je pa še doslej ni dobil. Kakor kaže, bo letos sadno drevje močno cvetelo, a žal si ne obetamo mnogo sadja, ker je drevje polno škodljivcev. Če bi ljudje imeli kaj smisla za sadjarstvo, bi se združili in si skupno nabavili vse za sadjarstvo potrebno orodje. Poskusimo!

DOBOVA. V nedeljo 22. februarja je bil zadnji in obenem zaključni dan kmetijskega tečaja v Dobovi. Predzadni govornik je bil inženjer g. Murk, ki je prav za prav organiziral ves tečaj. Kot zadnji predavatelj je zaključil tečaj sreski podnačelnik g. Maršič z lepim vzpodbudnim govorom. Obžaloval je posebno, ker se niso tudi gospodinje udeleževale tečaja. Ko je bil vprašan, ali bi bilo mogoče izposlovati še gospodinjski tečaj, ki bi se ga gospodinje gotovo udeleževale, je dejal, da je zadeva v teku in da je potreben pristanek banke uprave. Predavali so na kmetijskem tečaju gg.: sreski podnačelnik Maršič, inženjer Murk, veterinarski svetnik Vizjak, vsi iz Brezje, sreski kmetijski referent Ambrož in zdravnik dr. Vidmar iz Krškega in inženjer Skubec iz Ljubljane. Vsem predavateljem najprisrčnejša zahvala!

SV. DUH NA OSTREM VRHU. Tukajšnja podružnica Ciril-Methodove družbe si je dala napraviti nov oder. Že za letošnji predpust nas je nameravala razveseliti z igro in s petjem, kar pa zavoljo velikega snega in zametov ni bilo mogoče. Kakor se čuje, se tudi pri nas snuje odbor za ustanovitev Sokola. Tu ob meji bi bilo še posebno pozdraviti ustanovitev Sokola.

DOMAČE NOVOSTI

* **Bana Dravske in Savske banovine v Beogradu.** Te dni je prispel v prestolnico ban Dravske banovine g. dr. Marušič v spremstvu načelnika finančnega oddelka g. dr. Božiča. Njun prihod je v zvezi s proračunom Dravske banovine, o katerem razpravlja proračunska komisija finančnega ministrstva. Ta komisija je v glavnem že dovršila svoje delo in odobrila že proračune sedmih banovin. Sedaj sta na vrsti še Dravska in Savska banovina. Prav tako je ban Savske banovine g. dr. Ivo Perović odpotoval v Beograd, da se udeleži razprave o proračunu Savske banovine v finančnem ministru. Savskega bana spremlja načelnik finančnega odseka g. dr. Ivo Mašinski.

* **Vsem ki imajo odvišne knjige!** Zveza kulturnih društev v Mariboru pripravlja ustanovitev 20 novih javnih ljudskih knjižnic. V to svrhu potrebuje predvsem lažje, poljudne romane, povesti in črtice, zlasti dela naših pisateljev Jurčiča, Kersnika, Tavčarja, Finžgarja, Bevka, Cankarja in drugih, kolikor so za podeželske knjižnice sposobna, in tudi lahko pisane knjige gospodarske in druge vsebine. Kdor ima eno ali drugo tako knjigo v zalogi in jo more ali podariti ali vsaj po nizki ceni prodati, naj nam pošlje seznam dotičnih knjig z navedbo pogojev in obenem seveda navede, ali so knjige vezane ali broširane in ali so dobro ohranjene. Pripominjamo, da gre tu zlasti za knjižnice ob naši meji.

* **Naši škofje za naše rojake pod Italijo.** Zagrebški nadškof dr. Ante Bauer je pravkar izdal kot predsednik škofovskih konferenc pastirsko pismo, v katerem določa v sporazumu z jugoslovenskim katoliškim episkopatom, da se 19. t. m., na praznik sv. Jožefa, ali pa v nedeljo po tem prazniku opravijo v vseh katoliških cerkvah v vsej državi javne molitve za versko svobodo naših narodnih bratov, ki so po mednarodnih dogovorih ostali pod Italijo. V ta namen naj se po sv. maši ali pri večernicah izpostavi sv. Rešnjetele in izmolijo litanije sv. Jožefa in pripadajoče molitve. V utemeljevanju tega odloka pravi pastirsko pismo med drugim: «Duhovniki in uči-

telji slovenske narodnosti v Italiji so skoro vsi izgnani; kar jih je pa še ostalo, ne smejo rabiti slovenskega ali hrvatskega jezika v šoli in cerkvi. Nikogar torej ni, ki bi otrokom razlagal verski nauk v materinskem jeziku, ki ga edinega razumejo. V mnogih krajih je vernikom prepovedano javno moliti v hrvatskem ali slovenskem jeziku. Duhovnike pa, ki se drznejo pridigovati v narodnem jeziku, pozivajo na odgovor kakor zločince. Zares huda je njihova usoda in njihova bolečina odmeva v naših srcih, ker nam niso bratje samo po veri, ampak tudi po krvi in jeziku. To bolečino občutimo še bolj, ker kot katoličani vemo, da je to velik greh proti naravnemu in božjemu zakonu.»

* **Zamenjano besedilo pri slikah.** V zadnji naši prilogi s slikami sta bili na 3. in 4. strani po pomoti zamenjani besedili pri dveh slikah. Pravilno je: Leva slika na 3. strani spodaj predstavlja poveljnika podmornice «Nautilus», Huberta Wilkinsa s soprogo, a leva slika na 4. strani zgoraj predstavlja španskega kralja Alfonza XIII. v krogu njegove rodbine.

* **Odlikovanje gasilcev.** Od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah pišejo: V nedeljo 21. februarja je bilo pri nas odlikovanih šest članov gasilnega društva za zvesto dolgoletno delovanje pri društvu z zlatimi kolajnama, dva člana pa sta dobila častni diplomii. Zlato kolajno so dobili Schejbal Ivan, Kurnik Jakob, Krajnc Franc, Muhič Anton, Herbert Karel in Fras Avguštin, častno diplomu pa Gorjup Vincenc in Fischer Mihael. Po slovesni službi božji so odkorakali gasilci z zastavo in godbo na čelu na dom odlikovanca Avgušтина Frasa, ki ga je bolezen priklenila na posteljo. Vidno ganjen je prejel Fras odlikovanje iz rok društvenega načelnika. Nato so odkorakali gasilci, ki jih je spremljalo številno občinstvo, v Sokolski dom. Tu je slavljence nagovoril z lepimi besedami trški župan dr. Gorišek, nakar jim je župni in društveni načelnik Krajnc pripel odlikovanja. V imenu odlikovancev se je zahvalil za priznanje Mihael Fischer. Godba je nato zaigrala narodno himno. Pri slavnosti sta bila zastopana župno starešinstvo in občinski odbor. Po slovesnem aktu so bili vsi člani društva pogoščeni. Obenem z našimi gasilci je bil odlikovan z zlato kolajno tudi Jože Horvat, član gasilnega društva pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.

* **Rudarska deputacija odpotovala v Beograd.** V nedeljo je odpotovala v Beograd štiričlanska deputacija rudarskih strokovnih organizacij, da predloži na pristojnih mestih obširno spomenico o bednem položaju rudarjev v revirjih TPD. Spomenico je sestavila Narodna strokovna zveza. V Beogradu se že nekaj dni mudi g. dr. Jože Bohinjec, šef ljubljanskega OUZD, da pripravi potrebno za sprejem rudarske deputacije. V deputaciji so zastopniki rudarjev iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja. Spomenica navaja, koliko se je praznovalo preteklo leto in koliko se praznuje sedaj. Ti žalostni podatki pokazujejo, da je praznovanje vedno večje in da vse obljube od TPD kakor tudi od drugih činiteljev prav nič ne zaležejo. Vsiljeni prazniki so se začeli lani februarja in jih je bilo v tem mesecu brez nedelj 7, potem pa so se po mesecih vrstili takole: 12, 13, 18, 11, 12, 13, 11, 12, 11, 13. Letos, ko je bilo že toliko deputacij, posredovanj in posvetovanj, pa se stopnjujejo takole: v januarju jih je bilo 14, v februarju 12, ta mesec pa jih bo 15. Spomenica navaja med drugimi tudi, da je bilo v Trbovljah odpuščenih 400 rudarjev, v rajhenburških rudnikih pa v kratkem času kar 250. Dalje je izgubilo svoj skromni zaslužek pri Dukičevem podjetju 160, dočim bo sedaj Hauckovo podjetje odpustilo 50 delavcev.

* **Stavbinski delavci za svoje pravice.** Stavbinski delavci so bili doslej prepuščeni samima sebi. Nihče se ni brigal za njih usodo, kar jih je drago stalo. Na vseh concih in krajih so jih izrabljali. Posebno so to čutili naši domačini v Ljubljani ob času stavbene sezone. Velik naval nekvalificiranega delavstva je dajal stavbenikom možnost, da so dobili za najnižjo mezdo delavca,

imeti zdaj v Turčiji skomine po ustaji. Ko se je zdanilo, so našli čevlje ubežnega derviša za bližnjo hišo, kamor so se bili pognali za njim vojaki. Vojno sodišče je poslalo takoj na vse strani glasnike, da opozore prebivalstvo, kaj čaka tistega, ki bi begunca skrival. Begunec je 25letni derviš iz bližnje vasi. Njemu namenjena vešala še zdaj stoje na svojem mestu, ni pa upanja, da bi spravili mladega derviša na nje.

× Zaradi silne vročine rmirajo v Argentini ljudje. Na Južno Ameriko, zlasti na Argentino, je pritisnil silen vročinski val, kakršnega ne pomnijo že mnogo let. Solnčarica je zahtevala že

celo vrsto smrtnih žrtev. Tako je to nedeljo zahtevala vročina sedem žrtev, v ponedeljek pa že petnajst. Bolnice so prenapolnjene z bolniki. Kakor zatrjujejo, bo vročinski val še trajal nad teden dni.

× Ljudska sodba v Ameriki je bila tako razširjena, da so morala oblastva nastopiti proti njej z nastrožimi zakoni. Nekaj časa so ljudje mirovali, zdaj pa se je začelo linčanje (ljudska sodba) zopet širiti. Že letos sta bila dva primera, da je razjarjena množica obesila zamorko in sežgala zamorca, ki sta zakrivila nasilje. Sedaj pa poročajo iz Severne Dakote o linčanju 22letnega farmerskega delavca Bannona, ki je pred letom dni

umoril 6člansko rodbino. Šele zdaj se je morilec izdal in pod težo dokazov priznal svoje grozodejstvo. Bil je aretiran in odvedli so ga v ječo. Čim so pa ljudje zvedeli, da je morilec aretiran, so vdrli ponoči v ječo, razorožili paznike, odpekljali morilca v avtomobilu za mesto in ga obesili na drevo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Nezadovoljen deček.

Gospod sreča jokajočega dečka in ga vpraša, zakaj joče.

«Oh,» zastoka fantič, «oče so mi dali dinar, pa sem ga izgubil.»

«Tu imaš drugega, pa ne jokaj več!»

Fantič vzame dinar, a se še dalje joka.

«Zakaj vendar ne nehaš plakati?» vpraša gospod.

«Oh, dragi gospod,» odgovori fantič, «če bi ne bil izgubil prvega dinarja, bi imel sedaj dva.»

Smola.

Urška: «Ali so tvoji starši že dovolili, da se vzameva?»

Janez: «Še ne. Oče še premišljujejo, mati pa čakajo, da bodo rekli drugače kakor oče.»

Nemogoče.

Učitelj: «Trije kosci so pokosili travnik v treh dneh. Kdo ve, koliko dni bi potreboval en sam kosec, da bi pokosil isti travnik.»

Mihec: «Gospod učitelj, gospod učitelj, zadnji kosec vendar ne bi imel nikakega opravila več!»

Učitelj: «Zakaj pa ne?»

Mihec: «No, zato, ker so travnik že pokosili oni trije kosci...»

Res je.

Učiteljica: «Micika, če imaš dve jabolki in ju sneš, kaj ti še ostane?»

Micika: «Olupki...»

Gospodinje! Gospodarji!

Priporočamo Vam blago za pomladne obleke, plašče itd. najboljše vrste. **Zadnje novosti.**

Volneno za ženske obleke
modno v vseh barvah od Din 55.—

Volneno za ženske plašče
krasni modni vzorci od Din 90.—

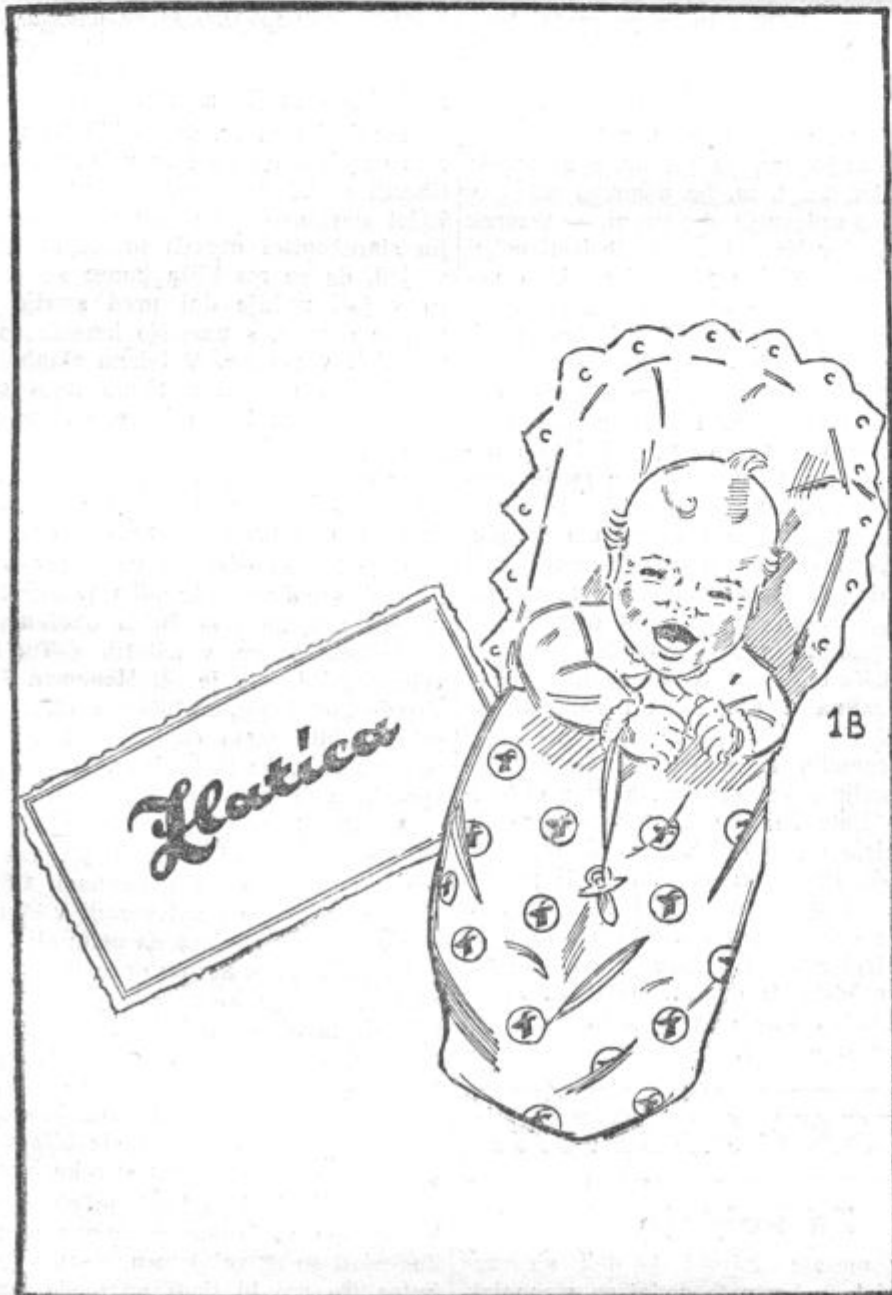
Sportno za moške obleke
volneni modni vzorci od Din 60.—

Kamgarni za moške
volneni modni in gladki od Din 115.—

Sifoni za perilo — Platno za rjuhe — Gradl za madrace — Kloti itd.

Velika izbira in najceneje pri tvrdki **NOVAK Ljubljana**

Kongresni trg št. 15 — Nasproti nunske cerkve

Listnica uredništva

Žirovski vrh. Dopisniku prav radi priznavamo, da je otroku težko hoditi tako daleč v šolo, zlasti ob grdem vremenu, vendar pa je šolska izobrazba dandanes nujno potrebna tudi za kmetske otroke. Morda bi se našel drug način, da bi otrokom ne bilo treba hoditi tako dolge poti do učilnice. Bridko pa se dopisnik moti, če označuje šolsko naobrazbo za «bedarijo». Časi napredujejo in kdor bo neveden, ga še za najpreprostejšega delavca v tovarni ne bodo hoteli imeti.

Žirovski vrh in Kladje pri Zireh. Pisano od ene roke, vsakokrat z drugim podpisom. Vsebina je brez jedra.

Primskovo. Na prošnjo izjavljamo, da g. Ivan Lokar ni pisec dopisov v «Domovini» št. 7 in 8.

Leše. Preveč žaljivo. Ne spada v list, ker bi lahko povzročilo tožbo.

Armeško. Mislimo, da je bolje, če se ne objavi. Iz zadeve bi lahko nastale sitnosti.

Gabrijele. Vaše domneve nikakor niso točne. Mi se v članku nismo zgražali nad lepimi domačimi prireditvami, nego samo nad takimi prireditvami, ki se prirejajo izključno le zaradi popivanja in nimajo nikakega moralnega ozadja. Toliko v pojasnilo, da ne bo zamere.

Velenje. Kadar imate res kaj važnega, le pišite!

Trbonje pri Vuzenici. Nikar takih reči v list!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Dogodek je zastarel in v tej obliki tudi tožljiv.

Sodinci pri Veliki Nedelji. Dvomimo, da je bilo vse tako, kakor ste nam pisali. Kar tako se take reči ne objavljajo, ker lahko povzročijo tožbo.

Spodnja Velka. Tožljivo.

Š. F. V «Domovini» smo že pisali, da so očetje devetih otrok oproščeni davkov. Ali niste čitali? O tem se lahko natančno poučite tudi v občinskem uradu.

ZA SPOMLADANSKA OPRAVILA

Imamo veliko izbiro moške in ženske obutve za vsako opravilo. Radi Vam svetujemo, katera vrsta čevljev Vam je najprimernejša. Samo z obutvijo, ki je izbrana za odrejen namen, morete povišati svojo delavno kapaciteto ob najmanjši potrošnji moči. Ne nosite pri delu čevljev, kupljenih za praznik, ampak kupujte obutev, nalašč izdelano za ta namen.

Možem dela:

169.-

Vrsta 3767-22

Moški čevlji iz črne mastne kravine s šivanim gumastim podplatom. Pripravni tudi za praznik. Jako trpežni.

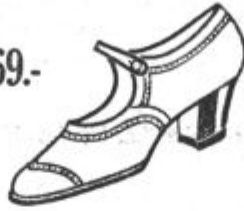

169.-

Vrsta 1937-22

Okusni polčevlji, ki jih morete nositi povsod in za vsako vreme. So iz črnega boksa s celogumastim podplatom, ki se ne da uničiti.

Za ženske:

169.-

Vrsta 1945-11

Damski čevlji iz boksa z nizkim podpetnikom, pripravni za vsak dan in za praznik, zlasti za popoldanske izprehode.

Otrokom

smo pripravili presenečenje. Razpodelili smo nove velikosti, kar pomeni

novo znižanje cen otroškim čevljem.

Hočemo, da ima vsak otrok za najnevarnejše spomladanske dneve dobro obutev. — Izkoristite to priliko! Oskrbite svojim otrokom takoj močne čevlje za trpež

89.-

Vrsta 3762-22

Za dež in slabo vreme. Podplat je iz šivane gume in iz močnega kravjega usnja. Isto vrsto imamo iz črnega in rumenega boksa.

69.-

Vrsta 3922-08

»Mokasinke«, močni čevlji iz dullboksa z gumastim podplatom, ideal vseh dečkov.

169.-

Vrsta 1867-70

Čevlji za delo, popolnoma iz gume in edini, ki ob pomladanskem delu obvarujejo v mokrem in v vodi noge tople in suhe.

169.-

Vrsta 0767-00

Baganče iz mastnega gornjega usnja s celogumastim podplatom. Zdrže dolgo, ako jih negujete z našo mastjo.

199.-

Vrsta 2957-17

Na vasi spomladi ne morete biti brez teh čevljev. So iz mehkega boksa z udobno nizko peto.

OBISCITE NAS!

Roto

J. Brunčič pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 23

Izvršuje vsa pleskarska in ličarska dela po solidnih cenah. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi, ter se cenj. občinstvu toplo priporoča.

L. Mikuž

L J U B L J A N A
Mestni trg 15

DEŽNIKI

NA MALO — NA VELIKO

Ustanovljeno 1839

Telefon 2282

Najnovije dvokolo z motorčkom 1 1/2 K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franko.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Živnorejci!

Uporabljajte pri svoji živini redilno in zdravilno ribje olje! Dobiva se pri trdki A. Volk v Ljubljani v originalnih pločevinastih ročkah po 5 litrov. — Zahtevajte ponudbe!

TEOD. KORN, Ljubljana, Poljanska c. 8

(prej Henrik Korn) krovec, stavbeni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave, naprava strelovodov, kopalniške in klozetne naprave.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakupovanje hiš in posestev, za prevzemanje hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„UGRAD“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 35/L.

Pravila proti plačilu 5 Din v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in od 14. do 18.

SANATORIJ V MARIBORU

Gospodarska ulica št. 49

Telefon 2358

Lastnik in vodja:

primarij dr. Cernič
specijalist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po poškodbah in ohlaplosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico „hala“ za revmatična in druga boleča vnetja; „enterocleaner“ jem za notranje črevesne kopele pri zapetih, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80, tretji 60 Din.

Jaz Ana Cilag

s svojimi 185 cm dolgimi, divnimi Lorelei lasmi sem dobila iste vsled uporabe pomade, katero sem sama iznašla. Ista je priznana kot edino sredstvo proti izpadanju, za dober razvoj, za goste in močne lase.

Pospešuje pri damah, gospodih in otrocih za razvoj gostih in močnih las in daje že po kratki uporabi naradni in običajni sijaj ter varuje lase prezgodnje osivelosti, celo do visoke starosti. Cilag pomada odstranjuje prhljaj v teku 48 ur. Niti eno sredstvo ne vsebuje toliko hranljivih snovi za lase kakor Cilag pomada, katera je z vso pravico pridobila svetovni sloves, kajti dame in gospodje že po uporabi prve steklenice dosežejo najboljši uspeh, ker izpadanje las popolnoma preneha že po nekoliko dneh, a nove korenine takoj poženo. Ta uspeh dokazuje moj 50letni jubilej ter milijoni zahvalnih pisem, katere sem prejela iz celega sveta.

Cena velikemu lončku Cilag pomade 60 Din, a dvojno 90 Din. K vsakemu lončku pa je potrebno: 1 steklo special-šampona (za 20kratno umivanje glave) 25 Din. Poština posebej. Pošiljamo proti povzetju ali proti takojšnjemu nakazilu denarja iz tvornice za Jugoslavijo. Naročilo naslovite natančno: „AURORA“ Sekti, 59, Novi Sad, Željezniška 38

